

Załącznik nr 1 do Uchwały
Zebrania Przedstawicieli Beskidzkiego Banku Spółdzielczego
nr 12/2015 z dnia 16.05.2015r.

BESKIDZKI BANK SPÓŁDZIELCZY

**ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO
W BESKIDZKIM BANKU SPÓŁDZIELCZYM**

BIELSKO-BIAŁA, MAJ 2015

SPIS TREŚCI

WSTĘP		3
ROZDZIAŁ I	Organizacja i struktura organizacyjna	3
ROZDZIAŁ II	Relacja z Członkami Banku	5
ROZDZIAŁ III	Zarząd	7
ROZDZIAŁ IV	Rada Nadzorcza	9
ROZDZIAŁ V	Polityka wynagradzania	11
ROZDZIAŁ VI	Polityka informacyjna	12
ROZDZIAŁ VII	Działalność promocyjna i relacje z klientami	12
ROZDZIAŁ VIII	Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne	15
ROZDZIAŁ IX	Przepisy końcowe	17

Wstęp

Słownik pojęć

1. Użyte w niniejszych Zasadach określenia oznaczają:
  - 1) **Bank** – Beskidzki Bank Spółdzielczy,
  - 2) **Centrala** – jednostka organizacyjna Banku, usytuowana w siedzibie Banku, realizująca kluczowe dla całości Banku zadania merytoryczne i organizacyjne oraz nadzorująca ich wykonanie w stosunku do pozostałych jednostek organizacyjnych Banku,
  - 3) **Członek Banku** – Członek Beskidzkiego Banku Spółdzielczego,
  - 4) **jednostka organizacyjna** – podstawowe elementy struktury organizacyjnej Banku: Centrala i Oddziały,
  - 5) **kierownictwo Banku** – pracownicy Banku, pełniący funkcje kierownicze na stanowiskach: Zastępcy Głównego Księgowego, Dyrektora Oddziału, Naczelnika Wydziału, Kierownika Zespołu, Kierownika Filii oraz pracownicy samodzielnych stanowisk pracy,
  - 6) **komórka organizacyjna** – wewnętrzne elementy struktury organizacyjnej Centrali: Wydziały, Zespoły, samodzielne stanowiska pracy lub Oddziału: Wydziały, Filie, Punkty Obsługi Klienta, stanowiska obsługi klienta, samodzielne stanowiska pracy,
  - 7) **Oddział** – jednostka organizacyjna podlegająca Centrali, prowadząca działalność sprzedażową na terenie swojego działania,
  - 8) **przedmiot reklamowany** – usługa lub produkt oferowany przez Bank,
  - 9) **Rada Nadzorcza** – Rada Nadzorcza Beskidzkiego Banku Spółdzielczego,
  - 10) **Zarząd** – Zarząd Beskidzkiego Banku Spółdzielczego,
  - 11) **Zebranie Przedstawicieli** – Zebranie Przedstawicieli Beskidzkiego Banku Spółdzielczego.
2. Użyte w niniejszych Zasadach określenia odpowiadają następującym określeniom użytym w „Zasadach Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych”, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego:
  - 1) **Bank** – instytucja nadzorowana,
  - 2) **Członek Banku** – udziałowiec instytucji nadzorowanej,
  - 3) **Rada Nadzorcza** – organ nadzorujący,
  - 4) **Statut** – podstawowy akt ustrojowy w sprawie utworzenia i funkcjonowania instytucji nadzorowanej oraz sposobu działania jej organów,
  - 5) **Zarząd** – organ zarządzający,
  - 6) **Zebranie Przedstawicieli** – organ stanowiący.

Rozdział I

Organizacja i struktura organizacyjna

§ 1.

1. Organizacja Banku powinna umożliwiać osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku powinna obejmować zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy

sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co powinno być należycie uregulowane w regulacjach wewnętrznych.

3. Organizacja Banku powinna być odzwierciedlona w strukturze organizacyjnej.
4. Bank powinien zapewnić jawność uregulowanej w regulacjach wewnętrznych struktury organizacyjnej poprzez zamieszczenie przynajmniej podstawowej struktury organizacyjnej na stronie internetowej Banku.

§ 2.

1. Bank powinien posiadać przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna powinna obejmować i odzwierciedlać cały obszar działalności Banku wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań. Dotyczy to zarówno podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne Centrali i Oddziałów oraz poszczególne stanowiska albo grupy stanowisk.
2. Struktura organizacyjna powinna zostać tak określona, by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich jednostek i komórek organizacyjnych, stanowisk lub grup stanowisk, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności jednostek i komórek organizacyjnych, stanowisk lub grup stanowisk.

§ 3.

Bank powinien przestrzegać wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględniać rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF lub EBA (*European Banking Authority*), a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organów nadzoru oraz uwzględniać indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

§ 4.

1. Bank powinien określać własne cele strategiczne uwzględniając charakter oraz skalę prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku powinna umożliwiać osiąganie zakładanych strategicznych celów z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w jego działalności.
3. Organizacja Banku powinna umożliwiać niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy konieczne jest odstąpienie lub nie jest możliwe realizowanie przyjętych celów strategicznych z powodu nieoczekiwanych zmian w otoczeniu gospodarczym lub prawnym Banku albo, gdy dalsza realizacja przyjętych celów może prowadzić do naruszenia norm określonych regulacjami dotyczącymi prowadzenia działalności przez Bank lub ustalonych zasad postępowania.
4. Organizacja Banku powinna zapewniać, że:
  - 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku jest powierzane osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie,

- 2) określając zakres powierzanych zadań bierze się pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku,
- 3) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy należycie uwzględniane w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.

§ 5.

1. Tworząc strukturę organizacyjną lub dokonując w niej zmian należy zapewnić spójność, w szczególności ze Statutem Banku.
2. Powyższy wymóg odnoszący się do struktury organizacyjnej powinien być zachowany również w odniesieniu do innych dokumentów wewnętrznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk Centrali, Oddziałów i ich komórek organizacyjnych czy stanowisk lub grup stanowisk.
3. Pracownikom Banku należy zapewnić odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych.

§ 6.

1. W przypadku wprowadzenia w Banku anonimowego sposobu powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku, powinna być zapewniona możliwość korzystania z tego narzędzia przez pracowników bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa i innych pracowników Banku.
2. Zarząd powinien przedstawiać Radzie Nadzorczej raporty dotyczące powiadomień o poważnych nadużyciach.

§ 7.

Bank powinien stosować plany ciągłości działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Rozdział II

Relacja z Członkami Banku

§ 8.

1. Bank powinien działać w interesie wszystkich Członków Banku z poszanowaniem interesu klientów.
2. Bank prowadząc działalność powinien brać pod uwagę interesy wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku.
3. Bank powinien zapewnić Członkom Banku właściwy dostęp do informacji, w szczególności w przypadku podejmowania decyzji przez Zebranie Przedstawicieli. Udzielając informacji Członkom Banku należy zapewnić ich rzetelność oraz kompletność nie stosując przy tym preferencji w stosunku do wybranych Członków Banku.

§ 9.

1. Członkowie Banku powinni współdziałać realizując jego cele oraz zapewniając

bezpieczeństwo działania Banku.

2. Członkowie Banku mogą wpływać na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje Zebrania Przedstawicieli nie naruszając kompetencji pozostałych organów. Nieuprawnione wywieranie wpływu na Zarząd lub Radę Nadzorczą powinno zostać zgłoszone Komisji Nadzoru Finansowego.
3. Członkowie Banku w swych decyzjach powinni kierować się interesem Banku.
4. Zwołanie Zebrania Przedstawicieli w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku powinno następować niezwłocznie.
5. Członkowie Banku powinni efektywnie korzystać z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie Zarządu i Rady Nadzorczej. Organy Banku powinny funkcjonować w taki sposób, by zapewniać rozdzielenie funkcji właścicielskich i zarządczych. Łączenie roli Członka Banku z funkcją zarządczą wymaga ograniczenia roli podmiotów z nim powiązanych w Radzie Nadzorczej, aby uniknąć obniżenia efektywności nadzoru wewnętrznego.
6. Powstające konflikty pomiędzy Członkami Banku powinny być rozwiązywane niezwłocznie, aby nie dochodziło do naruszania interesu Banku i jego klientów.

§ 10.

1. Członkowie Banku nie powinni ingerować w sposób zarządzania, w tym prowadzenie spraw przez Zarząd.
2. Członkowie Banku nie powinni wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów a także do nabycia lub zbycia albo zawierania innych transakcji powodujących rozporządzenie przez Bank jego majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku.

§ 11.

1. Przeprowadzenie transakcji z podmiotem powiązaniem powinno być uzasadnione interesem Banku i powinno być dokonane w sposób transparentny.
2. Transakcje z podmiotami powiązaniem, które w istotny sposób wpływają na sytuację finansową lub prawną Banku lub prowadzą do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem powinny być zaopiniowane przez Radę Nadzorczą. Jeśli członkowie Rady Nadzorczej zgłoszą zdanie odrębne, informację oraz powody zgłoszenia zdania odrębnego zamieszcza się w protokole.
3. W przypadku, gdy decyzję o transakcji z podmiotem powiązaniem podejmuje Zebranie Przedstawicieli, wszyscy Członkowie Banku powinni posiadać dostęp do wszelkich informacji niezbędnych dla oceny warunków, na jakich jest ona przeprowadzana oraz jej wpływu na sytuację Banku.

§ 12.

1. Członkowie Banku powinni być odpowiedzialni za niezwłoczne dokapitalizowanie Banku w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania kapitałów własnych Banku na poziomie wymaganym przez przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także gdy wymaga tego bezpieczeństwo Banku.

2. Członkowie Banku powinni być odpowiedzialni za niezwłoczne dostarczenie Bankowi wsparcia finansowego w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania płynności Banku na poziomie wymaganym przez przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także gdy wymaga tego bezpieczeństwo Banku.
3. Decyzje w zakresie wypłaty dywidendy powinny być uzależnione od potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizacji strategicznych celów Banku, a także powinny uwzględniać rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

Rozdział III

Zarząd

§ 13.

1. Zarząd powinien mieć charakter kolegialny.
2. Członek Zarządu powinien posiadać kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z:
  - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
  - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
  - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji.
3. Członek Zarządu powinien dawać rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu powinny dopełniać się w taki sposób, aby umożliwiać zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego zarządzania Bankiem.
5. W składzie Zarządu należy zapewnić odpowiedni udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w zarządzaniu bankami na polskim rynku finansowym.

§ 14.

1. Zarząd działając w interesie Banku powinien mieć na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez banki określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze.
2. Zarząd realizując przyjętą strategię działalności powinien kierować się bezpieczeństwem Banku.
3. Zarząd powinien być jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku.
4. Zarządzanie działalnością Banku powinno obejmować w szczególności funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności Banku.

§ 15.

1. W składzie Zarządu powinna być wyodrębniona funkcja Prezesa Zarządu kierującego pracami tego organu.
2. Członkowie Zarządu powinni ponosić kolegialną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wprowadzenia wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.
3. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu powinien być dokonany w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz zostać odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych. Podział taki nie powinien prowadzić do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu lub wewnętrznych konfliktów interesów.
4. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu nie powinien prowadzić do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka Zarządu.

§ 16.

1. Właściwym jest, aby posiedzenia Zarządu odbywały się w języku polskim. W razie konieczności należy zapewnić niezbędną pomoc tłumacza.
2. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Zarządu powinny być sporządzane w języku polskim albo tłumaczone na język polski.

§ 17.

1. Pełnienie funkcji w Zarządzie powinno stanowić główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa członka Zarządu poza Bankiem nie powinna prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływać na właściwe wykonywanie pełnionej funkcji przez tę osobę w Zarządzie.
2. W szczególności członek Zarządu nie powinien być członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwia mu rzetelne wykonywanie obowiązków w Banku.
3. Członek Zarządu powinien powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka Zarządu.
4. Zasady ograniczania konfliktu interesów powinny być określone w odpowiedniej regulacji wewnętrznej określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 18.

W przypadku niepełnego składu Zarządu powinien on zostać niezwłocznie uzupełniony.

Rozdział IV

Rada Nadzorcza

§ 19.

1. Członek Rady Nadzorczej powinien posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania Banku wynikające z:
  - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych lub stopni naukowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
  - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
  - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji.
2. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Rady Nadzorczej powinny uzupełniać się w taki sposób, aby umożliwiać zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku.
3. Członek Rady Nadzorczej powinien dawać rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. W składzie Rady Nadzorczej należy zapewnić odpowiedni udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w nadzorowaniu bankami na polskim rynku finansowym.

§ 20.

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.
2. Rada Nadzorcza powinna posiadać zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.
3. Rada Nadzorcza oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru powinni kierować się obiektywną oceną i osądem.

§ 21.

1. Skład liczebny Rady Nadzorczej powinien być adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.
2. W składzie Rady Nadzorczej powinna być wyodrębniona funkcja przewodniczącego, który kieruje pracami Rady Nadzorczej. Wybór przewodniczącego Rady Nadzorczej powinien być dokonywany w oparciu o doświadczenie oraz umiejętności kierowania zespołem przy uwzględnieniu kryterium niezależności.

§ 22.

1. W składzie Rady Nadzorczej powinien być zapewniony odpowiedni udział członków niezależnych. Niezależność przejawia się przede wszystkim brakiem bezpośrednich i pośrednich powiązań z Bankiem, członkami Zarządu i innymi członkami Rady Nadzorczej

- i podmiotami z nimi powiązanymi.
2. W szczególności niezależnością powinni cechować się członkowie Rady Nadzorczej, którzy posiadają kompetencje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej.
  3. Jeśli członkowie Rady Nadzorczej zgłoszą zdanie odrębne, informację oraz powody zgłoszenia powinno zamieścić się w protokole.
  4. Rada Nadzorcza w ramach monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej powinna uzgadniać zasady przeprowadzania czynności przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych.
  5. Rada Nadzorcza podczas przedstawiania wyników czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych powinna wyrazić swoją opinię o sprawozdaniu finansowym, którego dotyczą czynności rewizji finansowej.
  6. Współpraca Rady Nadzorczej z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych powinna zostać udokumentowana. Rozwiązanie umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych powinno zostać poddane ocenie Rady Nadzorczej, która informację o przyczynach tego rozwiązania powinna zamieścić w corocznym raporcie zawierającym ocenę sprawozdań finansowych Banku.

§ 23.

1. Członek Rady Nadzorczej powinien wykonywać swoją funkcję w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę Rady Nadzorczej.
2. Niezbędny poziom zaangażowania przejawia się w poświęcaniu czasu w wymiarze umożliwiającym należyte wykonywanie zadań Rady Nadzorczej.
3. Pozostała aktywność zawodowa członka Rady Nadzorczej nie może odbywać się z uszczerbkiem dla jakości i efektywności sprawowanego nadzoru.
4. Członek Rady Nadzorczej powinien powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na jego reputację jako członka Rady Nadzorczej.
5. Zasady ograniczania konfliktu interesów powinny być określone w odpowiedniej regulacji wewnętrznej, określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Rady Nadzorczej w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 24.

1. Właściwym jest, aby posiedzenia Rady Nadzorczej odbywały się w języku polskim. W razie konieczności należy zapewnić niezbędną pomoc tłumacza.
2. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Rady Nadzorczej powinny być sporządzane w języku polskim albo tłumaczone na język polski.

§ 25.

1. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą powinien mieć charakter stały, a posiedzenia Rady Nadzorczej powinny się odbywać w zależności od potrzeb.
2. W przypadku stwierdzenia w toku wykonywania nadzoru nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej lub innych poważnych

nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku, Rada Nadzorcza powinna podjąć odpowiednie działania, w szczególności zażądać od Zarządu wyjaśnień i zalecić mu wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.

3. Rada Nadzorcza, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, może wystąpić do Zarządu o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.

§ 26.

W przypadku niepełnego składu Rady Nadzorczej powinien on zostać niezwłocznie uzupełniony.

§ 27.

Rada Nadzorcza powinna dokonywać regularnej oceny stosowania zasad wprowadzonych niniejszym dokumentem, a wyniki tej oceny powinny być udostępniane na stronie internetowej Banku oraz przekazywane pozostałym organom Banku.

Rozdział V

Polityka wynagradzania

§ 28.

1. Bank powinien prowadzić przejrzystą politykę wynagradzania członków Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania powinny być określone odpowiednią regulacją wewnętrzną (polityka wynagradzania).
2. Ustalając politykę wynagradzania powinno się uwzględnić sytuację finansową Banku.

§ 29.

1. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności Banku. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w tworzonych komisjach lub komitetach powinni być wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danej komisji lub komitetu.
2. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej, o ile przepisy nie zabraniają wypłaty takiego wynagrodzenia, powinno być ustalone przez Zebranie Przedstawicieli.
3. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej powinny być transparentne i zawarte w odpowiedniej regulacji wewnętrznej Banku.

§ 30.

1. Rada Nadzorcza powinna odpowiadać za wprowadzenie regulacji wewnętrznej określającej zasady wynagradzania członków Zarządu, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
2. Rada Nadzorcza powinna sprawować nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonywać weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia.

3. W odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje odpowiedzialność za wprowadzenie odpowiedniej regulacji wewnętrznej i nadzór w tym obszarze powinna ciążyć na Zarządzie.
4. Zmienne składniki wynagrodzenia członków Zarządu lub osób pełniących kluczowe funkcje powinny być uzależnione w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Bankiem oraz uwzględniać długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia powinno uwzględniać się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premialnych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych. Ustalona polityka wynagradzania nie powinna stanowić zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności Banku.
5. Wynagrodzenie członka Zarządu lub osób pełniących kluczowe funkcje powinno być finansowane i wypłacane ze środków Banku.

Rozdział VI

Polityka informacyjna

§ 31.

1. Bank powinien prowadzić przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby Członków Banku oraz klientów udostępnioną na stronie internetowej Banku.
2. Polityka informacyjna powinna być oparta na ułatwianiu dostępu do informacji.
3. Bank powinien zapewniać Członkom Banku równy dostęp do informacji.
4. Polityka informacyjna powinna określać w szczególności zasady i terminy udzielania odpowiedzi Członkom Banku oraz klientom.
5. Polityka informacyjna powinna zapewnić ochronę informacji oraz uwzględniać odrębne regulacje wynikające z przepisów szczególnych regulujących funkcjonowanie banków.

Rozdział VII

Działalność promocyjna i relacje z klientami

§ 32.

1. Przekaz reklamowy dotyczący przedmiotu reklamowanego albo działalności Banku powinien być rzetelny i nie wprowadzać w błąd oraz cechować się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu jak również dobrych obyczajów.
2. Przekaz reklamowy powinien w sposób jasny wskazywać, jakiego produktu lub usługi dotyczy.
3. Przekaz reklamowy nie powinien eksponować korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.

§ 33.

Przekaz reklamowy nie powinien wprowadzać w błąd, ani stwarzać możliwości wprowadzenia

w błąd, w szczególności co do:

- 1) charakteru prawnego przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klienta,
- 2) tożsamości podmiotu reklamującego,
- 3) istotnych cech przedmiotu reklamowanego,
- 4) korzyści, które można osiągnąć nabywając lub korzystając z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, w którym powstają,
- 5) ponoszonych przez klienta całkowitych kosztów związanych z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, którego te koszty dotyczą,
- 6) czasu, wartości i terytorialnej dostępności przedmiotu reklamowanego,
- 7) ryzyka związanego nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego.

§ 34.

Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego Bank powinien w szczególności:

- 1) czuwać nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu Banku lub na jego rzecz,
- 2) zapewnić odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkiego rodzaju wskazaniemi zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego,
- 3) zapewnić, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami przedmiotu reklamowanego w tym przekazie, w szczególności z informacjami wymaganymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,
- 4) podawać źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.

§ 35.

Proces oferowania produktów lub usług finansowych powinien być prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby w celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom informacji oraz udzielania im zrozumiałych wyjaśnień.

§ 36.

1. Bank powinien dążyć starań, aby oferowane produkty lub usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane.
2. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej Bank oraz podmioty z nim współpracujące powinny uwzględnić potrzeby, o których mowa w ust. 1, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie to uzasadnione, pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptacji ryzyka.

§ 37.

Bank oraz podmioty z nim współpracujące powinny rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informować o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym

o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi).

§ 38.

1. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, powinny być udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
2. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, powinny zostać przedstawione klientowi przez Bank oraz podmioty z nim współpracujące przed podjęciem przez niego decyzji co do zawarcia umowy.
3. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu, Bank powinien przekazać klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
4. Bank powinien podejmować odpowiednie działania i dokładać należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.

§ 39.

Bank powinien opracować i udostępnić klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji.

§ 40.

Bank powinien wprowadzić zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmowania działań zaradczych zmierzających do ograniczenia sytuacji, powodujących ich występowanie w przyszłości.

§ 41.

Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez Bank powinien być przeprowadzony niezwłocznie nie później niż w terminie 30 dni, a także cechować się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.

§ 42.

Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację powinna zawierać, o ile to możliwe, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.

§ 43.

Bank powinien dążyć do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami.

§ 44.

Bank dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, powinien działać profesjonalnie i dbać o reputację instytucji zaufania publicznego.

Rozdział VIII

Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

§ 45.

1. Bank powinien posiadać adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie:
  - 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego,
  - 2) zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
2. Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej powinna składać się organizacja kontroli wewnętrznej, mechanizmy kontrolne oraz szacowanie ryzyka nieosiągnięcia celów wymienionych w ust. 1.
3. Bank powinien dokumentować proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

§ 46.

1. System kontroli wewnętrznej Banku powinien obejmować wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku.
2. Zarząd powinien opracować i wdrożyć adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza powinna dokonywać okresowej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.
3. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych powinno się przypisać odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

§ 47.

Bank powinien opracować i wdrożyć efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych. Sposób organizacji funkcji zapewnienia zgodności powinien gwarantować niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.

§ 48.

1. Bank powinien opracować i wdrożyć efektywną, skuteczną i niezależną funkcję audytu wewnętrznego mającą w szczególności za zadanie regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej, funkcji zapewnienia zgodności i systemu zarządzania ryzykiem.
2. Sposób organizacji funkcji audytu wewnętrznego powinien gwarantować niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.

§ 49.

1. Pracownik komórki audytu wewnętrznego oraz pracownik odpowiedzialny za wykonywanie funkcji komórki do spraw zapewnienia zgodności powinni mieć zapewnioną możliwość

bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Radą Nadzorczą, a także powinni mieć możliwość bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do tych organów.

2. Pracownik komórki audytu wewnętrznego oraz pracownik odpowiedzialny za wykonywanie funkcji komórki do spraw zapewnienia zgodności powinni uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, funkcją audytu wewnętrznego lub funkcją zapewnienia zgodności.
3. W Banku powoływanie i odwoływanie pracownika komórki audytu wewnętrznego oraz pracownika odpowiedzialnego za wykonywanie funkcji komórki do spraw zapewnienia zgodności powinno odbywać się za zgodą Rady Nadzorczej.
4. W przypadku, gdy w Banku nie będzie funkcjonować komórka audytu lub komórka do spraw zapewnienia zgodności uprawnienia wynikające z ust. 1-3 powinny przysługiwać osobom odpowiedzialnym za wykonywanie tych funkcji.

§ 50.

1. Bank powinien skutecznie zarządzać ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem uwzględniającego strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
2. Na proces zarządzania ryzykiem powinna składać się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka.
3. System zarządzania ryzykiem powinien być zorganizowany adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii odnośnie do zarządzania ryzykiem uwzględniającej tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.

§ 51.

1. Niezależnie od zadań przypisanych komórkom organizacyjnym Banku i innym organom Banku, odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem powinien ponosić Zarząd.
2. Członkowie Zarządu, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.

§ 52.

1. Rada Nadzorcza powinna zatwierdzać i nadzorować realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem. Zarząd powinien zapewnić otrzymywanie przez Radę Nadzorczą regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji bezpośrednio od komórki audytu wewnętrznego lub pracownika odpowiedzialnego za wykonywanie funkcji komórki do spraw zapewnienia zgodności lub innej komórki odpowiedzialnej za ten obszar.
2. W przypadku, gdy w Banku nie będzie funkcjonować komórka audytu lub komórka do

spraw zapewnienia zgodności lub nie zostanie wyznaczona komórka odpowiedzialna za ten obszar, informacje, o których mowa w ust. 1 przekazują osoby odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

§ 53.

Bank udostępnia na stronie internetowej informację o stosowaniu Zasad Ładu Korporacyjnego lub informację o odstąpieniu od stosowania określonych zasad.

§ 54.

Bank odstąpił od stosowania następujących zasad, określonych w „Zasadach Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych”, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego:

1) w § 3:

„Instytucja nadzorowana obowiązana jest [...] uwzględniać rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez [...] ESMA (European Securities and Markets Authority), EIOPA (European Insurance and Occupational Pensions Authority) [...]”.

Odstąpienie wynika z faktu, że powyższe organy nadzoru nie obejmują swoim zakresem przedmiotu działania Banku, określonego w Statucie Banku.

2) w § 8 ust. 4:

„Instytucja nadzorowana, gdy jest to uzasadnione liczbą udziałowców, powinna dążyć do ułatwiania udziału wszystkim udziałowcom w zgromadzeniu organu stanowiącego instytucji nadzorowanej, między innymi poprzez zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego.”.

Wprowadzenie tej zasady nie jest uzasadnione ze względu na stosunkowo niewielką ilość Członków Banku i zawężony regionalnie zasięg terytorialny, na którym zamieszkują Członkowie Banku.

3) w § 10 ust. 2 i 3:

„2. Wprowadzanie uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla udziałowców instytucji nadzorowanej powinno być uzasadnione i służyć realizacji istotnych celów działania instytucji nadzorowanej. Posiadanie takich uprawnień przez udziałowców powinno być odzwierciedlone w podstawowym akcie ustrojowym tej instytucji.

3. Uprawnienia udziałowców nie powinny prowadzić do utrudnienia prawidłowego funkcjonowania organów instytucji nadzorowanej lub dyskryminacji pozostałych udziałowców.”.

Obowiązujące przepisy, m. in. art. 18 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze (*“Prawa i obowiązki wynikające z członkostwa w spółdzielni są dla wszystkich członków równe.”*) wykluczają w Banku przyjęcie powyższych zasad.

4) w § 22 ust. 1:

„W składzie organu nadzorującego instytucji nadzorowanej powinien być zapewniony

odpowiedni udział członków niezależnych, a tam gdzie jest to możliwe powoływanych spośród kandydatów wskazanych przez udziałowców mniejszościowych.”.

Odstąpienie wynika z faktu, że pojęcie udziałowca mniejszościowego nie ma zastosowania do Banku jako podmiotu funkcjonującego w formie spółdzielni.

5) w § 25 ust. 1 zdanie drugie:

„Jeżeli w instytucji nadzorowanej działa komitet audytu lub inne komitety, którym powierzono określone sprawy związane z działalnością instytucji nadzorowanej, posiedzenia organu nadzorującego powinny odbywać się nie rzadziej niż cztery razy w roku, w przeciwnym razie nie rzadziej niż co dwa miesiące.”.

Odstąpienie wynika z faktu, że zgodnie z „Rekomendacjami dotyczącymi funkcjonowania Komitetu Audytu”, wydanymi w 2010r. przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, obowiązek utworzenia komitetu audytu nie dotyczy banków spółdzielczych.

6) w § 28 ust. 3 i 4:

„3. Organ nadzorujący przygotowuje i przedstawia organowi stanowiącemu raz w roku raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w instytucji nadzorowanej.

4. Organ stanowiący dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania instytucji nadzorowanej.”.

Odstąpienie od powyższych zasad uzasadnione jest skalą działalności Banku i wystarczającym dla niej poziomem nadzoru nad funkcjonowaniem polityki wynagradzania, realizowanym przez Radę Nadzorczą.

7) w § 31 ust. 2 zdanie drugie:

„W szczególności publikowane przez instytucję nadzorowaną raporty zawierające informacje finansowe, gdy jest to uzasadnione liczbą udziałowców, powinny być udostępniane w formie elektronicznej zawierającej rozwiązania ułatwiające czytelnikowi zapoznanie się z zamieszczonymi informacjami (raporty interaktywne).”.

Wprowadzenie tej zasady nie jest uzasadnione ze względu na stosunkowo niewielką ilość Członków Banku i zawężony regionalnie zasięg terytorialny, na którym zamieszkują Członkowie Banku.

8) w Rozdziale IX, §§ 53-57:

„Rozdział 9

Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta

§ 53.

Instytucja nadzorowana zarządzająca aktywami na ryzyko klienta powinna efektywnie zarządzać tymi aktywami tak, aby zapewnić niezbędną ochronę interesów klientów.

§ 54.

1. Instytucja nadzorowana powinna korzystać z dostępnych środków nadzoru korporacyjnego nad podmiotami - emitentami papierów wartościowych będących przedmiotem zarządzania, w szczególności, gdy poziom zaangażowania w papiery wartościowe jest znaczny lub wymaga tego ochrona interesów klienta.

2. Instytucja nadzorowana zarządzająca aktywami na ryzyko klienta powinna wprowadzić przejrzyste zasady współdziałania z innymi instytucjami finansowymi przy wykonywaniu nadzoru korporacyjnego nad podmiotami - emitentami papierów wartościowych będących przedmiotem zarządzania.

3. Instytucja nadzorowana zarządzająca aktywami na ryzyko klienta, tworzy i ujawnia klientom politykę stosowania środków nadzoru korporacyjnego, w tym procedury

uczestniczenia i głosowania na zgromadzeniach organów stanowiących.

§ 55.

Instytucja nadzorowana zarządzająca aktywami na ryzyko klienta powinna w swojej działalności unikać sytuacji mogących powodować powstanie konfliktu interesów, a w przypadku zaistnienia konfliktu interesów powinna kierować się interesem klienta, zawiadamiając go o zaistniałym konflikcie interesów.

§ 56.

Instytucja nadzorowana zarządzająca aktywami na ryzyko klienta powinna wprowadzić przejrzyste zasady współdziałania z innymi instytucjami nadzorowanymi przy transakcjach przeprowadzanych na ryzyko klienta.

§ 57.

Instytucja nadzorowana dokonując nabycia aktywów na ryzyko klienta powinna działać w interesie klienta. Proces decyzyjny powinien być należycie udokumentowany.”.

Odstąpienie od powyższych zasad wynika z faktu, że Bank nie jest instytucją zarządzającą aktywami na ryzyko klienta.

§ 55.

Przepisy niniejszych Zasad mają charakter programowy i zostały określone na podstawie „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych”, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Sekretarz Zebrania Przedstawicieli

Przewodniczący Zebrania Przedstawicieli

.....

.....